

KUŽIŠ ?!

LIST ZA MLÄDEŽ - 27. Siječnja 2017. - BROJ III

IZDVAJAMO:

TEMA:
Studiranje
u Zadru – 7

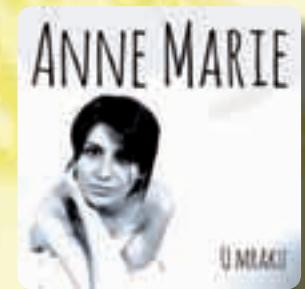
TEMA:
Noćni život
u Somboru – 16-17

REPORTAŽA:
Pariz – 8-9

GLAZBA:
Anne Marie – 21

FOTO MJESECA

Ledeno doba

KUŽIŠ ?!

List je besplatan

Osnivač:

NIU »Hrvatska riječ«

Nakladnik:

NIU »Hrvatska riječ«

Trg cara Jovana Nenada 15/II

24000 Subotica

Za nakladnika:

Ivan Karan

Urednik izdanja:

Davor Bašić Palković

Suradnici:

Klara Dulić, Ivan Čavrgov, Tomislav Perušić, Nevena Balažević,

Donna Diana Prčić,

Antonija Dević

Lektura:

Jelena Dulić Bako

Korektura:

Mirko Kopunović

Tehnički prijelom:

Thomas Šujić, Jelena Ademi

Fotografije:

Antonija Dević, Vedran Jegić

E-mail:

kuzis07@gmail.com

Web:

www.hrvatskarijec.rs

Tisk:

Sajnos doo Novi Sad

List izlazi uz redovitu potporu

Pokrajinskog tajništva za kulturu, javno informiranje i odnose s vjerskim zajednicama

Donna Diana Prćić

Siječanj

U prvom mjesecu godine, pored hladnoće, koja baš ne popušta, u skladu sa svojim imenom, sve nas malo sijeku ovi dani nakon blagdana. Jer, bilo je lijepo uživati u slobodnim danima (tko ih je imao) i trpezama bogatijim nego u ostatku godine.

Lijepih li sjećanja, ali život ide dalje. Ritmom učeničke i studentske svakodnevice. Predavanja, učenje i ispiti. Dobro, da se ne lažemo, tu su i druženja, manji ili veći provodi.

Čini se kako će ova zima biti duga. Prema analizi svjetskih stručnjaka, druga je najhladnija u posljednjih par desetljeća. Nema veze, pakad je hladnoća smetala mladosti. Zar ne? Sjetite se (ovo govorim curama) u kakvim smo krpicama ponekad znale izlaziti u provode. Na užas svojih zabrinutih roditelja. Tek sada ih shvaćam. Minice i slična odjeća su tako prošlost...

U biti siječanj je mjesec sjećanja, jer su blagdani za nama. A blagdani su vrijeme kada se u društvu najbližih i najdražih akumulira pozitivna energija. Koju ostatkom godine siječemo na dijelove i trošimo. I to nam dijelom pomaže da odgovorimo na izazove...

Vrijeme sve brže leti. I to znanstvenici uporno pokušavaju dokazati, ali i bez znanstvenog dokaza, činjenica je kako se već ovaj prvi mjesec nove godine uveliko približio kraju. A kao da je jučer bio Božić i doček Nove.

Prolaze dani, mjeseci, godine. Još jučer smo svi bili mala djeca, a danas smo gotovo svršeni akademci, srednjoškolci... Sve se to vrijeme bilježi u našim sjećanjima, u mentalnom kodu koji će ih prema svome afinitetu sačuvati od zaborava.

Do sljedećeg siječnja. I novih memorijskih jedinica sljedećih blagdanih. A do tada drage moje i dragi moji, nastavite sa svojim mladim životima. Trudite se biti što bolji na svim poljima.

Ovo je naše vrijeme. Iskoristimo ga na najbolji mogući način. Svakim novim danom. I nemojmo nikada klonuti duhom, jer posjedujemo snažno oružje – a to je mladost. Ona je sposobna preskočiti sve (ili većinu) prepreka koje joj se nađu na putu. Neka tako i bude!

INOVATIVNA IT IDEJA

Poslonaut – aplikacija za traženje posla

Pred kraj ljeta 2016. godine postala sam svjesna činjenice da mi je to bilo posljednje slobodno, studentsko ljetno. Sada je već siječanj 2017. godine, što znači da gubim studentska prava kroz par mjeseci. U momentu kad odbranim svoj master rad, prestajem uživati »blagodati« studentskog života i prepuštena sam sebi u džungli zvanoj tržište rada. Prije nego što sam počela pisati ovaj tekst osvrnula sam se na studentske godine koje su iza mene i shvatila da sam bila prava srećnica. Zašto

u činjenici da nikad nisam morala raditi. Radila sam jer sam htjela. Svjesna činjenice da predstavljam manjinu, uvijek sam posebno cijenila studente i studentice koji su u isto vrijeme radili i studirali, svjesni da nemaju drugi izbor.

Brzo i jednostavno

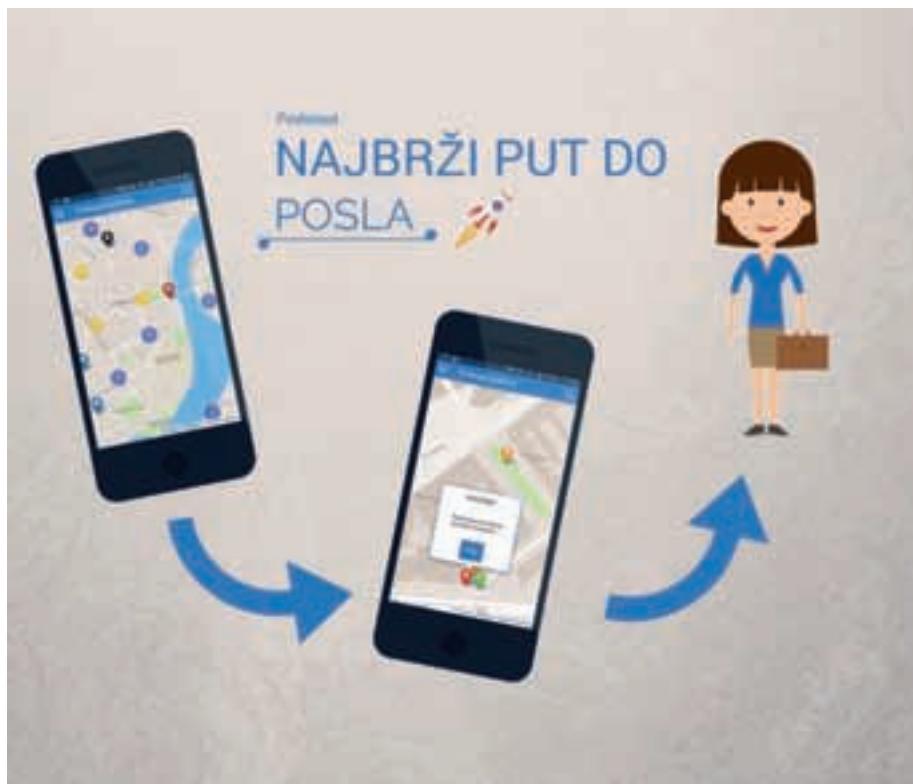
Zbog svega prije napisanog, nisam mogla sakriti oduševljenje kada sam prvi put

trgovina, prodaja i slično). Aplikacija je besplatna i pokriva (za sada) područje Srbije. U reklamnoj kampanji ove aplikacije naglašava se da se najveća prednost ovakve potrage za poslom ogleda u njezinoj jednostavnosti i brzini – pregledom konkretnog oglasa na svom mobitelu korisnici dobivaju više informacija o slobodnoj poziciji, a, također, mogu kontaktirati poslodavce i dodatno se raspitati. Osnivač Poslonauta je **Nemanja Stefanović**. On je u suradnji s jednim beogradskim startupom i subotičkom internet grupacijom svoju ideju pretočio u realnost. Virtualnu, ali ipak realnost. Stefanović je u intervjuu za jedan srpski portal rekao kako je dugoročni cilj mogućnost isplate radnika i radnica direktno putem aplikacije. Stefanović je, također, rekao kako će neka od narednih verzija Poslonauta uvesti opciju putem koje će poslodavci moći ocjenjivati radnike po sustavu bodovanja, ali i obratno – gdje će radnici ocjenjivati poslodavce. Krajnji cilj je kreiranje unificiranog rješenja za honorarce i povremene poslove, ali i uvođenje transparentnosti u kategoriju zapošljavanja koja ne prestaje igратi važnu ulogu na tržištu rada.

Snalaženje u kaosu

Vrlo je jasno da Poslonaut ne rješava problem nezaposlenosti u njezinom korjenu. Ipak, on predstavlja instrument koji olakšava nepravednu borbu koja je svojstvena tržištu rada. Ili, u konačnici, skraćuje vrijeme potrage za poslom. Danas, kada nitko nema vremena ni za šta, ušteda vremena je, također, bitna stavka. Jasno je da Poslonaut ne predstavlja rješenje za vašu budućnost. Ne garantira vam ni da ćete naći posao kojim ćete biti zadovoljni. Ono što vam on nudi i jedino što vam može garantirati je lakše snalaženje u kaotičnoj ponudi honorarnih poslova. I nemojte misliti da je to mala stvar. Sjetite se da su generacije prije nas poslove tražile u oglasima dnevnih novina, u izlozima dućana i na banderama i oglasnim pločama. Ako imate to na umu, skrolanje kroz aplikaciju djeluje kao »mačji kašalj«, zar ne?

Nevena Balažević

to kažem? Veliki broj mojih prijatelja, prijateljica, kolega i kolegica »lomili« su se u potrazi za studentskim poslovima koji su relativno pristojno plaćeni i koji su uskladijeni s njihovim studentskim obvezama. Ta potraga je znala biti prilično frustrirajuća. Za razliku od njih, ja sam imala sreću da se »u pravo vrijeme pojavit na pravom mjestu« i na taj način si skratim muke dugotrajne potrage za poslom. Uglavnom su to bile preporuke prijatelja koji su već radili isti posao. Da budem potpuno iskrena, još jedna olakotna okolnost za mene ležala je

čula za aplikaciju Poslonaut. O čemu se radi i kakve to veze ima sa ovim što sam do sada napisala, pitate se? Poslonaut je aplikacija za traženje posla. Korisnicima omogućava da putem svog pametnog telefona stupe u kontakt s potencijalnim poslodavcem. Korisnici prema svojoj lokaciji pretražuju raspoložive oglase za posao te kad pronađu onaj koji im odgovara, kontaktiraju poslodavce i saznaju više detalja o tom radnom mjestu. Bitno je naglasiti da se radi o honorarnim i dopunskim poslovima (ugostiteljstvo, administracija,

PROBLEM PREDRASUDA

Ljepota svijeta je u različitosti, zar ne?

Jedan od problema čovječanstva jest u tomu što dio ljudi teško, ili uopće ne prihvata nešto što je drugačije. Za tajne stavove zaslužne su predrasude ili stereotipi, a one znače – suditi bez dovoljno informacija ili znanja.

Htjeli to ili ne, svi smo na neki način robovi predrasuda. Nije rijedak slučaj da ishitreno donosimo zaključke o nekomu samo na osnovu njegovog izgleda, boje kože ili imena. Na taj način gledamo zatvorenih očiju. Konstantno težimo k visini, a stojimo zapravo na dnu. Kako možemo suditi nekomu a da prvo nismo »hodali u njegovim cipelama«, osjetili njegove probleme i patnje?

Etnički stereotipi

Jedni od najrasprostranjenijih su etnički stereotipi. Istraživanje Komiteta pravnika za ljudska prava pokazalo je kako većina srednjoškolaca navodi da se ne bi družilo s vršnjacima albanske i romske nacionalnosti. Iako nemaju (validan) odgovor na pitanje zašto je to tako, mržnja kod mlađih ostaje. Samim tim što je netko rođen drugačiji, automatski ga etiketiramo kao nekoga tko je »ispod nas«. Ljudi se ponašaju kao da je narod kome pripadaju jedini pravi. Takvi ljudi ni ne žele upoznati drugu kulturu i narode, jednostavno ih se ne tiče. A onda se postavlja pitanje – poznaju li svoj? U tom smislu, zanimljiv je citat repera **Marčela**: »Bije za cirilicu, a piše spjeno neznam (ne znam).« Još je gore što se takvo razmišljanje prenosi na djecu na kojoj, kako kažu, svijet ostaje.

Kako se riješiti predrasuda?

Osobe s autoritetom, a prije svega roditelji, odgojem utječu na stavove svoje djece. Važno je da se djeca nauče kako nitko ne vrijedi više ili manje samo zato što je drugačiji. »Ma naravno, vozač je žena«, često čujemo od svojih očeva ili »Što će muškarac u kuhinji?« od majki. Takav na-

čin razgovora formira pogrešne stavove kod djece. Važno je naučiti ne osuđivati, jer osuđivati mogu samo savršeni ljudi, dakle nitko. Treba znati da kada u nekoga upiremo prstom, preostala četiri okrenuta su k nama. Još je **Albert Einstein** rekao da živimo u svijetu u kome je lakše razbiti atome nego predrasude.

Budi tolerantan!

Nasuprot predrasudama postoji nešto

bježe na drugu stranu ulice, ima svoje ime i prezime. To je ljudsko biće sa svim svojim vrlinama i manama. Postoje ljudi s hendi-kepom koje neki smatraju beskorisnima, a njima samo treba potpora i pokazat će se lako suprotno. Svaka školjka može u sebi kriti biser. Čovjek mora ispravljati ono što ne valja pa tako i ono što je izgrađeno na temelju predrasuda, razvijajući tolerantno i plemenito društvo.

Malo je toga što nas može iskreno usretiti kao pravo prijateljstvo. To je dokaz da

što nas zaista čini ljudima – to je uvažavanje. Prave vrijednosti čovjeka ogledaju se u milosti, čovječnosti i iskrenosti. Život se može učiniti lijepim jer kategoriju lijepoga čini čovjek s vjerom, voljom i iskrenom željom da pomogne onima kojima je pomoći neophodna. Svaki prosjak, od kojeg neki

postoji nešto jače od ideologije, nacije i religije. Ljudi nisu stvoreni savršeni, ali zato nadopunjaju jedni druge, a predrasude su djeca neznanja. Svi smo rođeni drugačiji i drugačije moramo prihvatići. Uostalom, ljepota svijeta i jeste u različitosti, zar ne?

Maja Štetaković

EUROPSKI VOLONTERSKI SERVIS

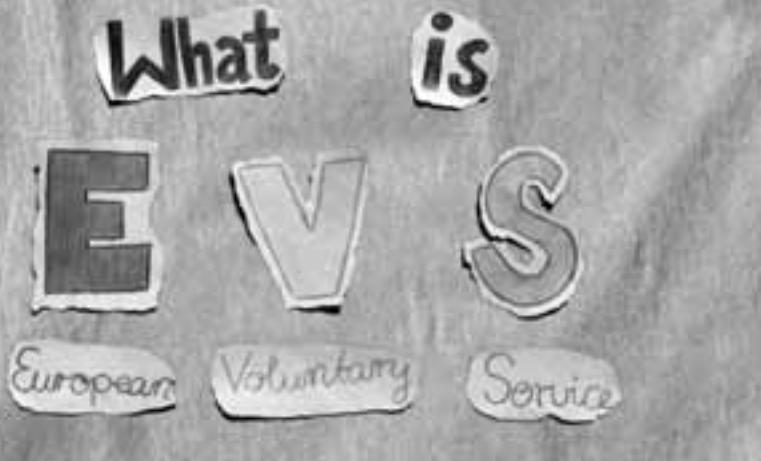
Proširite svoje vidike!

Europski volonterski servis (EVS) je dio programa Erasmus+ Europske unije namijenjen za mlade od 17 do 30 godina da upoznaju novu zemlju, kulturu, jezik i steknu nove kontakte kroz programe volontiranja u nevladnim organizacijama. Tako mladi imaju prilike provesti od dva mjeseca do godinu dana izvan zemlje porijekla, prvenstveno zemljama Europske unije. Da bismo saznali više o samom programu, razgovarali smo s **Silvijom Patarčić**, delegatom Agencije lokalne

životnog okoliša, europske teme za mlade, kultura, rad s djecom s smetnjama u razvoju, humanitarne akcije, ljudska prava... Sve u svemu, ovisi od tema kojima se organizacija koja ih prima bavi. To nije radna praksa, već volonterska, životna praksa. To je zapravo vid neformalnog obrazovanja, mogućnost za aktivno angažiranje mladih. Ovo je način da se mladi upoznaju s drugim ljudima, kulturama i sa samim sustavom. Prije svega da prošire svoje vidike. Najprije savjetujemo mlade da pretraže

demokracije. Program na koji sam otišla se zvao 'Mladi ljudi s malo prilika' gdje sam radila s beskućnicima, mladima s posebnim potrebama, oboljelima od side i LGBT mladima. Također sam i pomagala drugima iz Slovenije da iskuse EVS na drugim mjestima. Imala sam poprilično široku temu i moram reći da sam imala 9 izuzetno aktivnih mjeseci u 12 mjeseci boravka. Učila sam jezik, posjećivala gradove u Sloveniji i čak otišla na more. Imali smo i dosta tih vanradnih aktivnosti. Uvijek smo pravili neka okupljanja. Mogu reći da EVS zna ugraditi neku vrstu karaktera u tebe. Ne samo što se nauči nešto, već se neke stvari shvate. Osim nečega napisanog u CV-u, EVS je jedno veliko osobno iskustvo. Na kraju volontiranja se dobija Youth Pass, koji je jedna vrsta sertifikata, jača od CV-a, ali je slabiji od fakultetske diplome. Meni je Youth Pass pomogao tako što nisam znala što bih studirala, no kada sam se vratila iz Slovenije, otišla sam do Visoke tehničke škole jer sam odlučila da upišem elektroniku. Dok sam bila u školi, na hodniku mi se rasula fascikla sa svom dokumentacijom. Jedan uposlenik je primjetio moj Youth Pass te je rekao da pričekam. Uzeo je moje papire te ih odnio do pomoćnika ravnatelja gdje su vidjeli da sam u Sloveniji učila informatiku jer sam željela pomoći svojoj organizaciji da prave video klipove. Prije toga su moje vještine na računalu bile dosta slabe pa sam na neki način studirala tamo. No, tada su mi rekli da imam dovoljno bodova zbog Youth Pass-a da ne moram ići na prijamni ispit, a čak sam i dovoljno dobila bodova da upadnem na proračun», priča Lea.

Pavle Menalo

demokracije zaduženom za koordiniranje lokalnih programa i **Leom Lendel**, sudionicom EVS programa razmjene.

Iskustva i vještine

»EVS je važan za mlade prvenstveno zbog toga što mladi programom stiču potrebna iskustva i vještine, ne samo važna za karijeru, već i za život. Nekim mladima je ovo i prilika da prvi puta borave u nekoj zemlji izvan Srbije ili da budu van kuće, tako da im to puno znači i u ovom aspektu. Po nekim našim iskustvima, mladi iz inozemstva koji su boravili kod nas su zapravo našli posao u nekim svojim oblastima, nakon povratka s EVS-a, jer su baš tu imali prilike steći neke vještine potrebne za razvoj karijere. Najviše nam se prijavljuje studenska populacija, na primjer oni koji su završili studije ili su na nekoj pauzi od studija pa su se odlučili isprobati nešto novo. Prijavljaju se za volontiranje na programima različitih tema: programi zaštite

EVS online bazu podataka gdje se nalaze profili svih organizacija koje primaju volontere i koje su to teme kojima se ta organizacija bavi, tj. da istraže i vide što je to što njima odgovara i koji su to programi trenutačno otvoreni. Postoji organizacija koja šalje volontere i ona koja ih prima te one zajedno apliciraju za europske projekte. Nakon što se projekt odobri, počinje se s programom volontiranja. Cjeli proces traje oko 6 mjeseci. Značajno kod ovog programa je to što je volonterima sve pokriveno, u smislu smještaja, ishrane i džeparca. Putni troškovi se refundiraju naknadno, po dolasku«, kaže Silvija Patarčić.

Youth Pass

»Krenula sam na EVS 2009. godina kada je to sve još bilo na početku, tj. čitav projekt za organizacije se tek razvijao. Za početak, nisam ni znala kome da se obratim u Subotici, već su mi tek iz Slovenije rekli gdje se nalazi ured Agencije lokalne

Kontakt točka

Svi zainteresirani za EVS program mogu kontaktirati Agenciju lokalne demokracije na prvom katu Otvorenog sveučilišta Subotica, u uredu 215, na e-adresu ldasubotica@alda-intranet.org ili preko Facebook stranice Agencije.

JEDNO ISKUSTVO

Studiranje u Zadru

Ulistopadu 2015., uz kišu, stigao sam u Zadar. Novi grad i nova država su mi se činili poprilično strašnima. Prvi dojam je bio da je grad vrlo sličan po veličini mom rodnom gradu (Subotici). Zbog toga mi je strah prešao u uzbuđenje za novim i drukčijim životom. Pored preljepih građevina, Zadar za mene ima najgostoljubivije ljudе u Hrvatskoj. Nailazio sam na dobrodošlicu uvijek, posebice kada bi čuli odkuda dolazim.

Studentski dani su započeli s klasičnim predavanjima i upoznavanjima. Prvotni stid i strah od novih ljudi vrlo je brzo prošao i tako su nastajala prva prijateljstva s kolegama. Predavanja su bila pomalo raštrkana i provodili bismo po cijele dane u kafićima i knjižnicama učeći ili družeći se. Novi način života mi se jako dojmio. Ukatko, preporučam svima koji ovo budu čitali i možda planiraju studirati u Zadru da to i učine. Evo i nekoliko savjeta kako biste se mogli lakše snaći...

STUDIJSKI PROGRAMI

Sveučilište u Zadru nudi širok izbor studijskih programa na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini, uz dva studija koja se izvode kao integrirani pred-diplomski i diplomski studij. Izvodi se 31 preddiplomski studij, 41 diplomski studij, 2 integrirana preddiplomska i diplomska studija i 5 doktorskih studija. Od raznih stranih jezika, preko psihologije, povijesti i sociologije do primjerice nautike i tehnologije pomorskog prometa. Kako biste stekli cjelovit uvid u ponudu najbolje je posjetiti mrežne stranice Sveučilišta www.unizd.hr.

PREHRANA

Što se prehrane tiče, tu je zadarska menza sa svim divnim teticama koje rade uvi-jek sa smiješkom, veselje, čak i raspjevane. Hrana je vrlo ukusna i najvažnije za studen-ta – jeftina. Tu uvijek možete pojesti nešto kuhanu, skoro kao doma. Ako ste u žurbi ili želite jeftiniju hranu možete u tzv. malu menzu ili restoran brze hrane u sklopu Sve-učilišta. Tu ćete naići na uvijek ljubaznog gospodina **Zdravka** i naručiti hamburgere, sendviče, pljeskavice, čevape...

Naravno, ima još restorana brze hrane kao što su: »Teta Feta«, »Crazy pizza«, »Nana«... U »Teta Fetik« i »Crazy pizzi« možete uzeti pizze i sendviče koji su manje povoljni nego u menzi. Komad pizze je 10 kn, a sendvići isto tako, i sasvim je dovoljno za najesti se. »Nana« je vjerojatno najpoznatiji i najbolji restoran beze hrane u gradu. Ako ovdje niste jeli kao da niste ni bili u Zadru. Poseban je njihov sendvič, kombinacija piletine i sira. Ne smijemo zaboraviti i palačinkarnicu »Slatka tajna« gdje ima raznih palačinki ali je cijena obroka 25 kn. Znam da je to malo skupo, ali vrijedi probati.

Također, u gradu imate veliki broj mar-keta u kojima možete kupiti namirnice ako ste voljni sami kuhati (i ako imate kuhinju u stanu). Morate loviti kada su sniženja, ako želite uštedjeti.

PRIJEVOZ

Izbor prijevoza je donekle ograničen: taksi ili bus. Za razliku od taksista u Srbi-ji, u Zadru imaju fiksnu tarifu te zasebno dnevnu i noćnu. Dnevna tarifa varira ali je najčešće između 30-40 kn dok je noć-

na skuplja i iznosi oko 50-60 kn. Ako želite uštedjeti, izbjegavajte ovaj način transpor-ta. Što se tiče busa, povratna karta je oko 16 kn. Međutim, ukoliko ste student onda je moguće dobiti »pokaz« pomoću kojega možete cijele godine ići besplatno auto-busom. Autobusi voze od 6 ujutro do 23 sata navečer. Kako bi ste napravili »pokaz« morate nabaviti potvrdu iz vaše referade da ste student. Morate se otici fotografirati i ponijeti još 20 kn (cijena). Sve to onda odnesete na kolodvor i na šalteru posao bude vrlo brzo gotov.

GRAD

Grad Zadar je jedan od dragulja Dalma-cije i Hrvatskog primorja. Grad bogate povijesti i razvijenoga turizma. Stari gradski centar je prepun preljepih crkava i starih gradskih zidina te se u samom centru kraj crkve svetog Donata nalaze i ostaci rim-skog Foruma. U gradu možete pronaći ne-koliko muzeja, od kojih bi izdvadio Muzej antičkog stakla. Ukoliko želite učiti najbo-lje mjesto za to je gradska knjižnica koja se nalazi u novom dijelu grada. Pored toga imate bezbroj sjajnih kafića u kojima možete popiti tradicionalno studentsko piće – produženi espresso s mlijekom. Prepo-ručio bih da potražite kafić »Afrikanu« zbog cijena i prijatne usluge, a ako želite »biti viđeni u javnosti« onda »Legiero«, »Teatar« itd.

Zadar ostavlja dubok trag na svakome tko ga posjeti bilo to turistički ili na duže vrije-me. Studirati ovdje je zaista nevjerojatno iskustvo. Ukoliko sam vas ovim tekstom za-intrigirao, pozivam vas da na listu želja sta-vite i Zadar kada se budete upisivali na faks!

Vedran Horvacki

REPORTAŽA: PARIZ

Čarobna destinacija

Ve knjige, skripte i brige ostavila sam toga dana u onoj maloj studentskoj sobi koja me je čekala i naredne godine. Znala sam to dok sam žurno zaključavala vrata gledajući na sat koji je učinio da studentske muke same nestanu zatvaranjem vrata. Znala sam da je putovanje pravi lijek za privremeni zaborav na predstojeći ispitni rok, nedovršene seminarske rade i sve ostale problemčice koji su sastavni dio ovog nepredvidivog života. Dok pišem riječ »nepredvidiv« shvaćam da je to savršen opis za moje »nepredvidljivo« putovanje u grad ljubavi i svjetlosti, grad umjetnosti i kulture – Pariz.

Filmični aerodrom

Dok se u to nisam i sama uvjerila trebalo je proći kontrolu na aerodromu, kao i prvi put letjeti zrakoplovom. Bilo je uzbudljivo čekati u redu, dok sam u sebi razmišljala o silnim filmskim zanimljivim scenama koje se često događaju tijekom te iste kontrole na aerodromu. Sada nije bilo tako i ta »opasna kontrola« je prošla veoma brzo i nezanimljivo. Obrt situacije se dogodio čim sam se našla u simpatič-

nom (samo meni velikom) zrakoplovu, »priljepljenom« uz prozor, širom otvorenih očiju i s osmijehom od uha do uha. I taj trenutak je trajao kratko jer se sve to mom trbuhi baš i nije dopalo. Ali prizor koji se može vidjeti kroz prozor je zaista nevjerljiv, poseban, vrijedan divljenja i sjećanja. Dok se dan polako bližio narandžasta boja je zauzimala prostor, a bijeli oblačići su kao pufnasti jastučići slatko šetali i natjerali me da se na trenutak zapitam je li tako i u raju.

Bus, metro, hladnoća

Nakon nekog vremena, kotači su se priljubili uz pistu i mi smo bili u Parizu. Ubrzo smo se našli na ogromnom aerodromu koji nudi previše mogućnosti i pravaca da se u jednom trenutku »pogubiš« i na tren zaboraviš gdje si ono točno krenuo. Zaposlene djevojke nam govore servisne informacije dok ja gledam u njihova imena. Prva »Sarah«, druga »Sarah«. Zanimljivo, al' čudno. Momak me vuče za ruku, kupujemo karte na nesimpatičnom aparatu i krećemo. U metrou masa ljudi, a svaki čovjek na različitom jeziku govori dok si-

gnal na svakoj stanici odzvanja iritirajućim tonom uz obavijesti na francuskom jeziku. Gledam kroz prozor i čini mi se grad kao i svaki drugi. Hladno vrijeme, snijeg. Na trenutak se pitam što sam izšla iz toplog kreveta. Ti trenuci su se često ponavljali, ali Pariz je na kraju ipak dao dobar odgovor i pobijedio.

Destinacija broj 1

Notre Dame. Početak dana i razgledavanja, sretni i odmorni ugledali smo veliki broj turista koji pomno slušaju svoje turističke vodiče dok se nekolicina fotka, a u pozadini najpoznatija katedrala posvećena Blaženoj Djevici Mariji sagrađena na otoku Île de la Cité na rijeci Seni. Ova ogromna građevina je zanimljive fasade, a svoje blago čuva unutra u zadivljujućim vitražima i skulpturama. Zanimljiva mi je činjenica da je izgradnju katedrale pod današnjim imenom pokrenuo pariški biskup Maurice de Sully daleke 1160. godine, dok je kamen temeljac položio papa Aleksandar III. Izgradnja je trajala oko 200 godina.

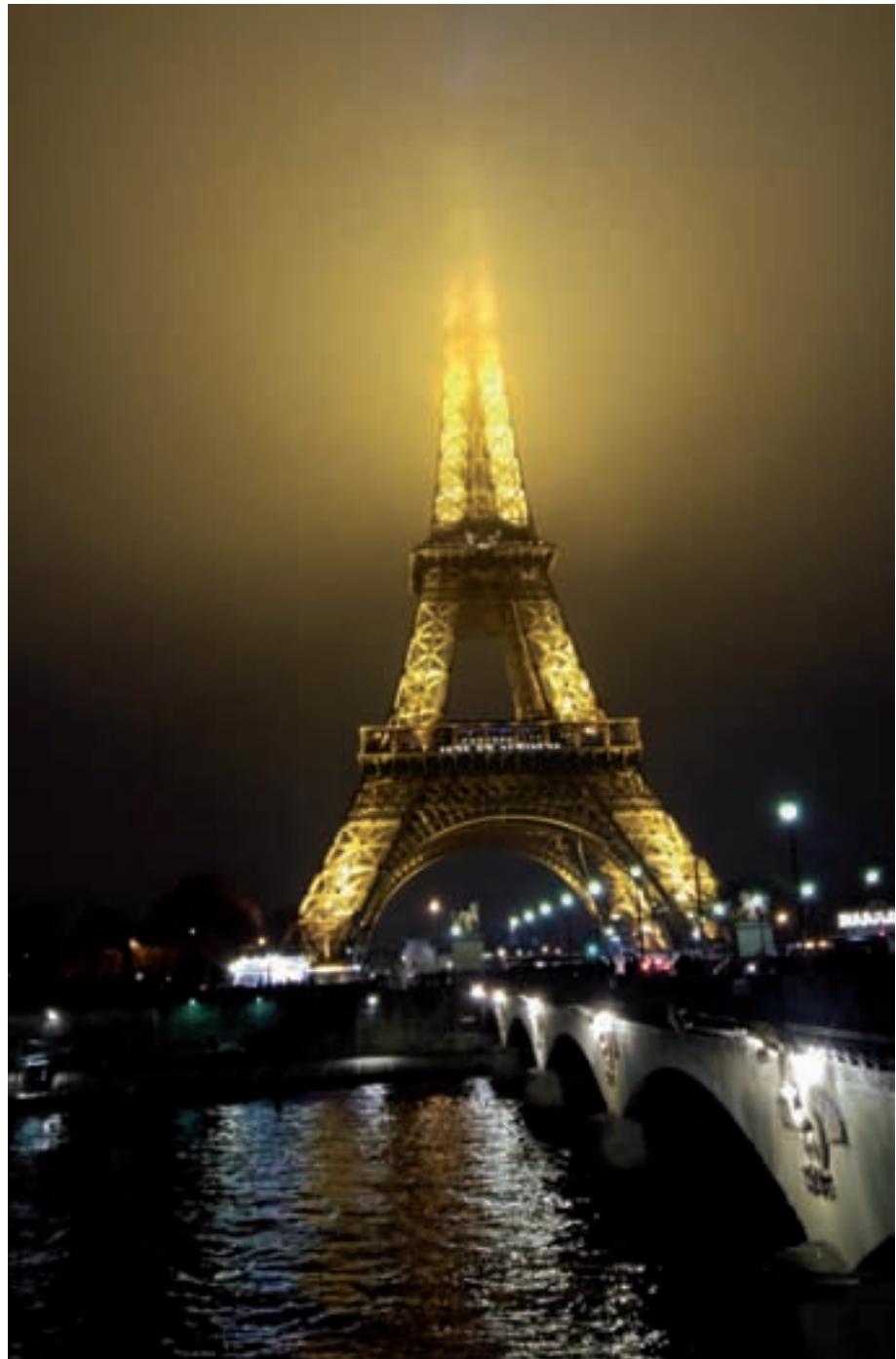

Destinacija broj 2

Louvre. Nakon kratke šetnje šarmantnim ulicama Pariza uputili smo se k Louvreu gdje nas je dočekala ogromna, staklena i metalna piramida koja je visoka preko 20 metara. Zatim nas je ugostio i zaintrigirao i najveći i najpoznatiji muzej na svijetu, Louvre, koji je otvoren 1793. godine. Sada se u njemu može vidjeti oko 380.000 predmeta, a od toga 35.000 su predmeti koji datiraju iz perioda prapovijesti do 19. stoljeća. Pravi primjer tradicionalne francuske arhitekture je ova palata, koja se prostire na površini od 210.000 četvornih metara.

Destinacija broj 3

Eiffel toranj. Nakon previše fotkanja iz različitih kutova, stali smo u red kako bismo se popeli na čuveni toranj. Red koji nas je stajao sat i pol čekanja i strašnog smrzavanja je u meni više puta izazvao ogromnu želju za odustajanjem i odlaskom na topli čaj. Drago mi je što se to nije dogodilo jer sam nakon skoro 700 stepenica vidjela najljepši pogled na cijelom svijetu. Nešto zaista divno, nešto što bih voljela ponoviti

još, nadam se, mnogo puta. Naučila sam da je Eiffelov toranj izgrađen 1889. godine na Marsovim poljima i da ima 300 metara visine.

Kapija i polja

Naše naredne destinacije bile su grandiozna Trijumfalna kapija i čarobna, upotpunjena veselim i svečanim vašarom Jelisejska polja koja su takođe doprinijela da Pariz bude to što i jeste: grad ljubavi, svjetlosti, umjetnosti i kulture. Ovo je samo djelić Pariza iz moguć kuta nakon samo dva dana obilaska, a o njemu bi se moglo još mnogo, mnogo govoriti. Vratila sam se s jednim no-

vim iskustvom, predivnim uspomenama, kao i punim folderom fotografija. Sretna i zaljubljena. Vratila sam se sa saznanjem da je Pariz grad koji je i zimi predivan, grad koji ima zadržavajuće građevine i katedrale. Grad koji odiše otmjenošću, romantikom i luksuzom.

Nakon dvosatnog kašnjenja zrakoplova polako krećem na kontrolu, ovog puta opuštena i bez očekivanja. Prolazim vrata kad ono »bip«. »Vratite se« – reče gospođa neprijatnim tonom. Ukrzo je glavni krivac gospodin Metal detektiran, a moja filmska misija izvršena (doduše veoma loša verzija).

Kristina Ivković Ivandekić

Romantično putovanje u povijest

Vjerujem kako se svatko katkad zapita kako bi bilo da se rodio u nekom drugom vremenu. Nerijetko su tache teme i predmet razgovora među ljuditeljima prošlosti. Tada se biraju povjesna razdoblja, stoljeća, mjesta i okolnosti. Danas nam je dostupno mnogo znanja o minulim stoljećima, možemo vidjeti kako su izgledale znamenite povjesne ličnosti, kako su živjeli, kako su se odjevali, općenito, uroniti u njihov svijet. Povijest je i opipljiva u muzejskim postavima, spomen-sobama ili, za one sretnije, u obiteljskom naslijeđu. Pored svih dostupnih rekonstrukcija povijesti, ipak nam je najdraže osobno doživjeti ono što je od nje ostalo.

i kraljeviće... Zanimljiva je činjenica da u Vojvodini postoji oko 60 dvoraca. Nastajali su u različito vrijeme, s drugačjom namjenom, ali je većini zajedničko da su danas u lošem stanju. Neki od njih su rekonstruirani, neki u osobnom posjedu i svi kao da čekaju bolje vrijeme, jer je njihovo davno prošlo. S obzirom na to da je njihov broj (još uvijek) velik, morat ćemo se zaputiti u određenomu pravcu pa neka to bude prema danas najpoznatijem, Fantastu, nedaleko od Bečaja. Ovaj dvorac je jedan od primjera kako se u turističke svrhe može iskoristiti lijep objekt koji ima interesantnu priču uz koju se vezuju i legende, kako to obično biva. Dvorac je izgrađen u

i obilazak ergele. I ovaj dvorac krije svoje tajne i legende, ali, ne moramo ih ni znati, jer će nam ambijent sam dočarati kakvu bajku. Prednost posjeta ovom dvoruču tijekom zime jest manji broj posjetitelja i besplatan ulaz.

Kapetanovo

Dvorac Kapetanovo se nalazi u ataru na putu Zrenjanin – Vršac u blizini mesta Stari Lec. Dvorac je sagradio ondašnji župan **Bela Botka** 1904. godine. Dvorac je zamišljen poput srednjovjekovnog zamka. Idući glavnom cestom, nije vidljiv i trebamo pratiti put kako bismo ga pronašli. Zanimljivo je kako se veliki broj dvoraca nalazi daleko od današnjih puteva, a mnogi su (bili) okruženi velikim parkovima i prilazima s drvoređima koji i danas svjedoče o imetku svojih nekadašnjih vlasnika. Dvorac Kapetanovo je u procesu restauracije i tijekom zime nije otvoren za posjetitelje, ali, budete li ga vidjeli okruženog snijegom ili mrazom, biti će to prava zimska bajka.

Dvorac u Konaku

Mnogi dvorci koji su u posjedu države ili su postali osobno vlasništvo, promijenili su i svoju namjenu pa je tako dvorac u Konaku danas zgrada osnovne škole. Izgradio ga je grof **Danijel Ladislav** 1884. godine. Uz glavnu zgradu, koja je služila za stapanje veleposjednika, izgrađena je jedna skromnija građevina za stanovanje, a nešto udaljeniji su ostali ekonomski objekti: konjušnica, štale i sl. Dvorac okružuje lijep park sa stablima raznih egzotičnih vrsta, koji se prostire na nekoliko hektara. Nalazi se u blizini rijeke Brzave na izlazu iz mesta prema Vršcu. Dvorac, i park oko dvorca su dobro očuvani. Dvorac je spomenik kulture od velikog značaja, a park je zaštićen kao spomenik prirode II. kategorije.

Ovaj izbor od tek nekoliko dvoraca nije ni približno sve ono što bismo trebali posjetiti, ali, neka vam ovo bude tek ideja i poticaj za vaše putovanje u povijest.

Klara Dulić

Dvorac Kapetanovo

Za obilazak takvih znamenitosti, nekada je potrebno izdvojiti mnogo novca i vremena, a nekada je dovoljno napraviti jednodostavan plan i provesti ga u djelo.

Fantast

Slobodan dan ili slobodan vikend mogli bismo se zaputiti negdje ne tako daleko, gdje nismo nikada išli. Za ovu prigodu odabrat ćemo posjet vojvođanskim dvorcima. Riječ dvorac vjerojatno asocira na raskoš europskih dvorova, ali i bajke, princeze

razdoblju od 1919. do 1923. Izgradio ga je **Bogdan Dunderski**, veleposjednik i ljuditelj konja i vina te se uz dvorac nalazi i velika ergela te vinski podrum. Dvorac je otvoren za posjetitelje i, iako su vrijeme i ljudi učinili svoje, ipak ćete osjetiti tisinu i raskoš njegovih odaja. Šećući dvorcem, zamišljat ćete kakav je bio u svoje najbolje vrijeme, a dočarati ćete i balove, elegantne toalete i još mnogo toga... U sklopu dvorca nalazi se i crkva koju je također podigao Dunderski, a oslikao ju je poznati slikar **Uroš Predić**. Obvezatna je i šetnja parkom

**DRUGONAGRAĐENI RAD NA HRVATSKOM JEZIKU NA LITERARNOM NATJEČAJU UREDA ZAŠTITNIKA
GRAĐANA GRADA SUBOTICE**

Zašto se o tome šuti?

Današnje prijepodne sam htio provesti s prijateljima na klizalištu, ali sve je upropastila jedna neočekivana kiša. Pošto sam ovih dana planirao kupovinu, sjeo sam za računalo i gledao što je sada u modi te sam se odlučio poći u šoping. Dobio sam određenu količinu novca, ali za svaki slučaj uzeo sam i svoju skromnu ušteđevinu, jer, tko zna, možda mi se baš neki skuplji komad odjeće dopadne. Rekao sam mami da je moja kupnja iz sasvim opravdanih razloga. Ipak sam u pubertetu i rastem te su mi majice i traperice okraćale. Dobro, I modni trendovi nude nešto novo ili malo drugčije. A i što bih imao protiv mode kao oblika ljudske kreativnosti? Ta, odavno se odjeća ne nosi iz onih primarnih razloga, kao što su potrebe prvih Zemljana bile zaštita od klimatskih uvjeta, okoliša i insekata.

Kada sam stigao i bezbrižno zakročio u odaje šoping centra znao sam kako će tu ostati pod uže jer odjeću treba isprobavati prije kupnje. Ipak me fascinirala količina, raznovrsnost i šarenilo ponuđene robe, a sve to pod jarkim svjetлом uz prijatnu modernu pop glazbu u pozadini. Dok sam polako obilazio radnje moje ruke su postajale sve umornije od nošenja količine brandiranih stvari koje sam kupio. Kada sam obavio šoping i stigao doma sav uzbudjen sam krenuo vaditi stvari kako bi ih pokazao roditeljima. Dok sam raspakirao nove patike primjetio sam kako imaju na sebi etiketu »Made in Vietnam«. Pomislio sam da su one jedine tamo proizvedene, ali kada sam pogledao na majicama i farmericama uglavnom su zemlje porijekla bile države istočne Azije. Zapitao sam se kako je to moguće. Kako to da pored svih tehnoloških i infrastrukturnih prednosti kojima raspolažu velike zemlje i korporacije njihovu brandiranu robu proizvode u tako siromašnim i zaostalim zemljama? Sjeo sam za računalo i krenuo »guglati« kako bih pronašao odgovor na postavljeno pitanje. Rezultati koje sam pronašao

bili su absurdni. Pojavile su se slike žena koje rade u tvornicama danonoćno kako bi sašile komad odjeće koju mi nosimo. Neke od njih čak drže i djecu pored sebe dok rade. Pročitao sam da primaju minimalnu plaću te da im je jedini cilj dostavljanje korice kruha na stol u cilju prehranjivanja obitelji. Pored toga, one rade u nepriklad-

naš oblik komunikacije. Ona nas predstavlja, jača naše samopouzdanje, stilski dotjeruje, naravno ako je brandirana. Ali ona, naša svakodnevna odjeća, u raznoraznim modnim verzijama, iz raznoraznih kataloga, proljeće-ljeto, jesen-zima, nosi prigušeni krik obespravljenih žena Bangladeša, Vijetnama, Pakistana, daleke In-

nim uvjetima za rad. Bio je i slučaj gdje se čitava tvornica srušila na 1400 radnika koje su šile za jedan svjetski brand. Oduzeto im je ili točnije rečeno nije im ni dano ono što se u suvremenom bogatom kapitalističkom društvu zove ljudska i radnička prava, ta velika tekovina napredne ljudske civilizacije. Odnos prema tim zemljama i okolišu je također problematičan. Moglo bi se reći da eksploriraju sve zemlje u kojima imaju svoje poslovnice. Kada sam ispričao svojim ukućanima što sam sve pročitao odgovorili su mi da takvih stvari nažalost ima već i kod nas. Eto, bogatstva stečenog prljavim izrabljivanjem u tehnološki najrazvijenijoj epohi ljudskog roda. A mi šutimo. Mi kupujemo i nije nas briga koliko je jeftinog, skoro robovskog, rada, umornih i izgladnjelih pogleda utkano u taj komad odjeće. Jer, odjeća je za nas odavno izgubila primarni smisao. Ona je

donezije dok mlad, lijep, umiljat osmjeh na plakatu iza raskrižja na uglu zove na kupnju iste.

Ovo je samo jedna grana industrije, a primjena sličnih principa eksploracije je prisutna i u drugim nerazvijenim zemljama u različitim poljima struke. Doista, mnogo ljudi nije ni svjesno što se događa u današnjem svijetu i samo gleda na svoje potrebe. Zašto je to tako? Jesu li mediji krivci što ne objavljaju dovoljno informacija o ovakvim stvarima ili je to jednostavno postao dio realnosti na koji nitko ne obraća pažnju? Na neke od ovih pitanja možda nikada nećemo dobiti odgovor, ali trebamo uvijek biti zahvalni na onome što imamo u našem životu i svjesni da za komad odjeće koji mi nosimo netko dobiva gorku koricu kruha!

**Augustin Žigmanov, 3. f , Gimnazija
»Svetozar Marković«, Subotica**

Shawn Mendes

KUŽIŠ ?!

Novogodišnje odluke i zašto ih se ne pridržavamo?

Nekto bi htio biti uspješniji ili mršaviji, netko želi promijeniti posao, vratiti se na fakultet, položiti posljednji ispit, napokon početi štedjeti za putovanje... Nova godina se čini kao odličan trenutak da se na sve ono staro što nam se ne sviđa stavi točka, poviše »Dosta mi je!« ili »Ne želim dalje ovako!« te da se u novo razdoblje zakorači s novim pravilima. Neki obećavaju sebi (i u sebi) da će od Nove godine početi (vježbat, paziti na prehranu, učiti, više se družiti...) ili prestati s nečim (pušiti, jesti slatkiše, nervirati se oko sitnica, preskakati obroke...). Drugi svoje rezolucije objavljaju na društvenim mrežama ne bi li tako bili više motivirani da ih se pridržavaju a neki pišu i popise onoga što žele promijeniti s detaljima o tomu kada, kako i gdje. Sve je to divno i promjena (pogotovo ona na bolje) može biti izvrsna no, ipak, procjenjuje se da do kraja siječnja oko 80 posto nas zaboravi ili odustane od svojih novogodišnjih rezolucija.

Kako kome

Živimo u vremenu u kojemu se čini da za sve postoji rješenje. Želite izgraditi kuću od limenki? Ništa lakše, »progugljajte« ili pogledajte na YouTubeu kako se to radi. Želite naučiti govoriti strani jezik u 3 tjedna? Postoji rješenje i za to. Želite napisati roman? Ništa lakše – samo jednim klikom naći ćete toliko uputa da ćete se umoriti čitajući ih. Dostupnost znanja je u 21. stoljeću veća nego ikada ranije. No, sa

znanjem se, kao i s većinom drugih stvari valja znati služiti. I ne samo to, često se zaboravlja da ne postoji jedan recept za svakoga i ono što je odgovaralo i uspjelo jednoj osobi ne mora nužno odgovarati i drugoj. U vremenu u kojem je puno toga »instant« naučeni smo da želimo odmah i sad pa zaboravljamo da je za većinu stvari potrebna ustrajnost. Osim toga potrebno je pokušati i neki drugi pristup ako prvi nije funkcional. Jer, kao što znate, osnovna razlika između uspješnih i onih koji to nisu jest u tomu što su neuspješni jednostavno odustali a uspješni su nastavili.

Nije Kako? nego Zašto?

No, da bismo uistinu bili ustrajni u nečemu potrebna nam je motivacija. Kako nešto napraviti je lakši dio posla (naći ćemo i savjete i priručnike i upute), ključno pitanje koje sebi trebamo postaviti jest: zašto?. Tako, kada ulovite sebe kako govorite da biste trebali ovo ili ono zapitajte se zašto. Zašto to želite? Želite li to uopće ili samo mislite da biste trebali? Mnogi će se iznenaditi otkrivši kako u stvari ne žele veći dio onoga što »misle da bi trebali«.

Dobitci i gubitci

Druga važna stvar koju često zaboravljamo jest da ne sagledamo jasno gubitke koji će nastati uslijed promjene koju uvodimo. I dok nam je ono što dobivamo (ili mislimo da ćemo postići) poprilično jasno,

upravo gubici (ili odustajanje od jednoga kako bi se postiglo drugo) predstavljaju razlog odustajanja. Cijeli život možemo sagledati kao nevjerojatni niz odabira u svim sferama: popili ste kavu a ne čaj, oprali ste zube a mogli ste ih ostaviti i neopranimi, išli ste pješice a ne autobusom, zaključali ste vrata umjesto da ih ostavite otključanima itd. Svake sekunde, čak i kad radimo ono za što mislimo da »moramo« mi u stvari odabiremo, a svakim tim odabirom istovremeno odustajemo od svih drugih mogućnosti.

Zapreke na putu

Ako znamo zašto nešto radimo i ako smo spremni odustati od nečega da bismo postigli nešto drugo još jedna stvar koja nas može iznenaditi jesu

prepreke. Bilo u obliku nerazumijevanja okoline bilo u vidu povremenog vraćanja na staro. Katkada su mogući i otpori ili strahovi jer nas novo koje želimo jednim dijelom straši jer je nepoznato. U takvim i sličnim situacijama dobro je znati da zastoji, strahovi, nedoumice nisu pokazatelj da s nama nešto nije u redu nego da su to općeljudska iskustva i da je posve u redu zastati, pričekati, pokušati ponovo ili potražiti savjet ili pomoći.

I za kraj za sve one uporne koji ne žele odustati a ipak im ne ide: ako nešto stvarno ne ide a posve ste sigurni da to želite – promijenite način. Ako sve upornije i upornije radite ono što ne funkcioni jedino što ćete dobiti jest sve veća i veća količina frustracije. Dakle – ne jače nego pametnije.

Marina Balažev

DANILO HIŠ
FONDACIJA • ALAPÍTVAÑY

SUPERMAN

SUPERMAN: TOMISLAV UZELAC

Junak gamerske zajednice

Što god treštalo iz sluški, rock ili funk, jazz ili disco, rave ili indie, pa čak i cajke, MP3 je zakon već dva desetljeća. Čak i danas, nakon iPOD-a. Sve to mi već znamo. No, znamo li da je izumitelj tog malog čuda čovjek s naših prostora?

Nadareni mladi student Fakulteta elektrotehnike i računarstva (FER) u Zagrebu **Tomislav Uzelac** te je 1997. godine pripremajući diplomski rad eksperimentirao i pokušavao primijeniti znanje do tada stečeno školovanjem i samostalnim usavršavanjem. Iz tog je rada nastao AMP MP3 Playback Engine, odnosno prvi MP3 player. Zasnivajući rad na Uzelčevom izumu, dvojica su američkih studenata – **Justin Frankel** i **Dmitry Boldyrev** – sljedeće godine AMP prilagodili za rad na Windowsima i nazvali ga WinAMP (Windows + AMP).

Ovaj je izum omogućio široku primjenu MP3 formata. Ostalo je povijest.

Diplomirani inženjer elektrotehnike i računalstva Uzelac danas je u svijetu najpoznatiji hrvatski programer. Znanstvenik za kojeg se slobodno može reći da spada u skupinu onih koji su svojim djelom pri-donijeli promjeni svijeta. Jedan od najpoznatijih izuma mu je drugo proširenje računalne igre »Unity of Command«, koja je također njegovo čedo. Riječ je o ratnoj strategiji na poteze o Staljingradskoj bitci, bitci koja je preokrenula tijek Drugog svjetskog rata. Dostupna je za PC, Mac i Linux računala, a prodaje se preko Steama, Amazona ili direktno od Uzelčeve tvrtke 2x2 Games. Časopis PC Gamer ju je 2012. godine progla-sio materijalom za igru godine, a kojeg god gamera da pitate reći će kako je to jedna od najpopularnijih strateških igrica ikad. Prodana je u preko milijun primjeraka.

Uzelac ju je napravio s prijateljem i jednim od najboljih hrvatskih stručnjaka u području dizajna računalnih igara **Nenadom Jalšovcem**. Nakon MP3 shvatio je gdje leži njegova budućnost i posvetio se novim proizvodima. Gamerska ga zajednica diže u nebesa.

Za MP3 player, koji je ubrzo po patentiranju postao najrašireniji softver za glazbu, američka je tvrtka Nullsoft te 1997. napravila grafičko rješenje za PC i s tim, kao i s Winampom još tada stekla preko 25 milijuna korisnika. Vrijednost te tvrtke je nakon toga strmoglavo rasla, te je dvije godine kasnije prodana za 80 milijuna dolara.

FER u Zagrebu je inače rasadnik stručnjaka koji razmiljeni svuda po svijetu svojim tehnološkim inovacijama unapređuju život na planetu i u mnogim pogledima pobjeđuju inozemnu konkureniju.

Tomislav Perušić

NOĆNI ŽIVOT U SOMBORU

Puno različitih mesta za izlaska

Noćni život je česta i jedna od najdražih tema među mladima. Kako je noćni život u Somboru, gdje možete izaći, kakva je gdje glazba i atmosfera – možete saznati u ovom tekstu. Ipak, imajte na umu da je tekst pisan iz osobnog kuta.

God o pub – Ovo mjesto smješteno u sklopu kazališne zgrade, je top jedan na mojoj listi. Tijekom dana je vrlo prijatan kafić, ima nekakvu inspirativnu energiju, osoblje im je odlično, prijatna je atmosfera, preko dana možete uživati uz cool jazz. Ako ste pak ljubitelji živih svirki i stranog repertoara, ex yu hitova, ili DJ-a koji zavrti 80-te, onda je »God o« zaista pravo mjesto za vas. Ulaz se nikada ne plaća, večernja atmosfera bude vesela i živahna. To je i

je samo kafić. Klub nije jedno od mojih omiljenih mesta u gradu, no svakako je priyatno ako ćete otići na koje piće, jer je cijelokupan kafić u staklu, u srcu Sombora, tako da možete promatrati puls grada. Vikendom se zadesi poneki laganiji live nastup, sa stranom i domaćom, uglavnom pop glazbom.

Akvarijum – Volim ovo mjesto nazvat »somborski underground«. Još kada sam išla u srednju okupljala se tu različita ekipa, uglavnom kreativci i »otpadači«, wannabe ili zaista umjetnici... Mjesto je kreativna oaza i sačinjeno je od predmeta i skulptura koje je gazda godinama prikupljaо, kao njegovu osobnu kolekciju. Akvarijum je domaćin različitih DJ-eva, fura se elektronička glazba, ponajviše

God o pub

mjesto u kojem se skupljaju glumci, posebice u vrijeme Kazališnog maratona, kada je i lokacija za afterpartyje.

Klub 2 – Nadomak Godoa, nalazi se, kako mnogi kažu, njegov najveći – Klub 2. Nekada je spomenuti bio picerija, i služila se definitivno najbolja pica u gradu, sada

drum'n'bass. Ulaz za evenete se plaća ali su cijene istoga simbolične.

Panonski mornar – Ovo je možda čak i moje omiljeno mjesto za popiti večernje piće s frendicom. Ovo mjesto je malo, ima svega par stolova te se lako stvori intimna atmosfera koja spoji ljude za svim stolovi-

ma. I oni koji se ne poznaju sprijatelje se – jedno veselo mjesto. Što se glazbe tiče, već par godina svira jedan vrlo simpatičan dečko, on i gitara, hitovi, domaći i strani – različiti žanovi, bez cajki, manje više se sve svodi na rok i pop. Ovaj bar radi i zimi i ljeti, s tim da je tijekom ljeta zaista kulturno mjesto kada su u pitanju noćni izlasci.

Ovo su neka od mesta u Somboru, koji su moji favoriti. Osim njih, tu se nalazi i cafe **Des Arts** u kom će vas enterijer oboriti sa nogu i u kom ćete, ako vam se potrefi, biti svjedoci najboljeg tamburaškog eventa. Tu je također **Pabas**, mjesto koje okuplja malu ali slatku ekipu, domaćin je žive glazbe, roka i countryja. **Dalmatinski podrum** radi već godinama, ispratio je »101 generaciju« srednjoškolaca, mjesto gdje sluštate isključivo ex-yu hitove, a istovremeno možete naručiti po koju porciju girica, i guštate uz hranu, piće i živu glazbu. **Bowling club** je mjesto zabave gdje se na kuglanju, biljaru te uz video igrice, možete zagrijati i zabaviti prije noćnog lampionovanja. Ako pak želite provod van centra grada, u nekakvoj drugačijem abijentu, svakako preporučujem

Des Arts

Café De Sol – oazu smještenu na Somborskom kanalu, izvan gradskog pritiska. Uvijek odličan glazbeni repertoar, kao i ambijent, ovo mesto uglavnom posjećuje malo starija populacija, 30 plus. I za kraj **View** – kao što sam naziv govorio »pogled«.

Mjesto gdje ćete imati priliku kušati najukusnije koktele u gradu, uživati u panoramskom pogledu grada, kao i u prostranom suvremenom enterijeru, uz živu glazbu vikendom, od tamburaša, do domaćih i stranih hitova.

Što se tiče klubova, postoji samo jedan pravi, a to je **Index**, u kom se puštaju »cajke« i u kom se ne sakuplja škvadra po mojim načelima. Izlazi uglavnom mlađa populacija i provodi se kao u svakom projektnom klubu u kom idu cajke.

Sombor je nakad bio poznat po kavarnama, kojih je danas manje. Danas su to moderne kavane: **Tri Tačke**, **Moja Kafanica**, **Salaš u srcu grada**. Uglavnom se tu skuplja škvadra koja se voli baš napit pa ne zna što radi te ovakva mjesta često prati nekakv pomalo čak i nasilan način radovanja, uz cajke svakako. Ako želite pravu kavanu, preporučila bih vam **Orijent**. Jedna od najstarijih kavana u gradu, koja vam može vratiti u prošlost.

Iskreno iz prve mi se činilo kako u Somboru nema puno mjesta za noćne izlaska, ali ima ih i to dosta. Pratite **KUŽIŠ?**, jer ću u sljedećem broju pisati o somborskim kulturnim manifestacijama.

Ana Parčetić

Foto: Facebook

LJETO LJUBAVI 2017.

Liam Gallagher otvara Exit

Poznati engleski roker, osnivač i pjevač grupe Oasis, **Liam Gallagher**, otvorit će ovogodišnji Exit koji će biti održan od 6. do 9. srpnja u Novom Sadu.

Njegov će nastup biti poseban jer će pored hitova Oasisa, predstaviti i svoj prvi solo album koji su mediji već proglašili za jedan od najiščekivanijih u 2017. godini.

Iste noći kad i Liam, još jedan glazbenik koji puni stadione dolazi na Exit, ali na Dance Arenu, a to je njemački techno producent **Paul Kalkbrenner** koji je nedavno nastupio pred pola milijuna ljudi ispred

Brandenburške kapije u Berlinu, potvrdivi status jedne od najvećih zvijezda današnjice.

Na Exit stiže i svjetska DJ-a atrakcija **Hardwell**. A na glavnu festivalsku pozornicu i glas nove generacije, popularni 22-godišnji engleski kantautor **Jake Bugg**. On u Novi Sad dolazi poslije tri albuma s vrha britanske liste i čak 17 singlova, uz nastupe na najvećim festivalskim binama i NME nagradom za najboljeg solo izvođača.

Subota na Areni uvijek predstavlja najveće hitmekere, a prvi u nizu je Duke Dumont, čije su ljetne himne »Ocean

Drive« i »I Got You« osvojile prva mjeseca top lista uz nominaciju za Grammy. Iste večeri nastupaju i **Robin Schulz**, kao i mlada francuska zvijezda **Kungs**. U četvrtak, 6. srpnja na Main dolazi i trio koji predvodi **Alan Walker**, autor hitova koji u zbiru dostižu dve milijarde YouTube pregleda, dok će treće večeri, 8. srpnja, nastupiti i popularna hip-hop i dubstep grupa **Foreign Beggars!** I još mnoga druga imena su najavljenja...

Inače, Exit tim ove godine spojiti će čak četiri festivala u regiju u jedinstveno Exit Ljeto ljubavi 2017. Prvi u nizu je Sea Star, novi festival u Istri koji će se 26. i 27. svibnja održati u gradu Umagu, a već su potvrđeni The Prodigy, Dubioza kolektiv i Urban&4. Sljedeći je Revolution festival u Temišvaru, 2. i 3. lipnja, a odmah nakon EXIT festivala, slijedi četvrti izdanje Sea Dance festivala u Budvi od 13. do 15. srpnja. Više informacija o programu i ulaznicama na www.exitfest.org.

Također, Exit Fondacija je, u suradnji s kompanijom NIS, raspisao i natječaj »Youth Heroes« – priznanje za mlade heroje Srbije iz ukupno četiri područja: obrazovanja i znanosti, poduzetništva i kreativnih industrija, društvenog aktivizma i kulture i umjetnosti. Natječaj je otvoren do 11. veljače. Više informacija o natječaju možete naći na www.exitfest.org.

K. U.

Jačanje povjerenja mladih

Ekumenska zajednica Taize svake godine koncem prosinca organizira susret u jednom od velikih europskih gradova. Na taj način proslavljaju dan Kristovog rođenja i dočekuju Novu godinu s novim isčekivanjem.

nice koje odlikuju bogatu i šaroliku kulturu ove male baltičke zemlje. Baveći se temom »Ljepota neba na zemljici», posjetili su rusku pravoslavnu katedralu Rođenja spasitelja i upoznati se s njezinim ikona-

čine Latvijci, 25 posto Rusi, a oko 3 posto Ukrajinci, Bjelorusi, Poljaci i Litvanci, od kojih su 35 posto luterani, 24 posto katolici, 18 posto pravoslavci, a manji postotak pravoslavci starog obreda, baptisti i pan-

SLJEDEĆI SUSRET U BASELU

Objavljeno je i mjesto sljedećeg Europskog susreta mladih, a to je grad Basel u Švicarskoj.

vanjima i nadom da će naredna godina još više učvrstiti bratsku zajednicu svi ju kršćana u Europi. Međutim, to ne podrazumijeva da ona mora biti isključiva prema pripadnicima drugih vjeroispovijedi. Zajednica braće u Taizeu nastoji držati otvorena vrata i muslimanima, Židovima, budistima, hinduistima i svima onima koji za cilj imaju činiti dobro na ovome svijetu i živjeti u miru s drugima. Tako su se za vrijeme nedavnog susreta u Rigi, prijestolnici Latvije, dotakli i aktualnih tema poput rata u Siriji i masovnog vala ratnih izbjeglica, pretežno muslimanske vjere. Kako izgraditi ili ojačati povjerenje među ljudima bilo je pitanje kojim su se od 28. prosinca 2016. do 1. siječnja 2017. bavili mladi iz raznih zemalja našega kontinenta putem radionica i prije svega kroz zajedničku molitvu.

Šarolikost Latvije

Sudionici su imali prigodu u sklopu susreta posjetiti i razne druge vjerske zajed-

ma i liturgijskim napjevima. Imali su tako priliku proslaviti i Hanuku, blagdan svjetla, sa židovskom zajednicom u Rigi gdje su se priključili pjesmi i plesu. Uživali su i u koncertu latvijskih glazbenika s djelima stranih ali i domaćih skladatelja. Program je uključivao i odlazak u Latvijski nacionalni muzej umjetnosti. Mnoge crkve su za vrijeme sovjetske okupacije pretvorene u koncertne dvorane i muzeje. Neke su to i dan-danas kao što je crkva sv. Petra koja je i dalje muzej, a luteranska katedrala još uvijek služi kao dvorana za koncert. Njihove vidike proširio je i dodir s tradicionalnom glazbom i plesom Latvijaca, kao i drevnim instrumentom »kokle«. Razgovaralo se s mladim lokalnim umjetnicima na temu »Gdje je Bog u suvremenoj umjetnosti«, dok su na temu »Živjeti vjeru na poslu« govorile Latvijke raznih profesionalnih usmjerjenja, poput sutkinje, odvjetnice, novinarke, liječnice i profesorice. Zemlja u kojoj 62 posto stanovništva

tekostalci, bila je savršena za doček 2017. godine, imajući u vidu sve velike podjele u svijetu u kojima smo se našli tijekom prošle godine.

I Subotičani u Rigi

Jedna grupa je išla i iz Subotice, a o iskustvu nam je za KUŽIŠ?! govorio višegodišnji hodočasnik u Taize i na zimske Susrete povjerenja: »Novu godinu sam proslavio s latvijskom obitelji kod koje sam bio smješten i ostalim domaćinima i gostima u župi. Tu je bilo puno Nijemaca, Estonaca i Poljaka te smo se nakon večernje molitve mogli malo poslužiti u dvorani za doček i družiti. Kao i uvijek, zajednica braće iz Taize je to vrlo lijepo organizirala. Naša grupa je pored Rige posjetila i Katovice i Varšavu u odlasku, a Vilnius i Krakov u povratku.«

Tomislav Perušić

BROJKE, DOGAĐAJI, POZNATE LIČNOSTI...

Čudnovatost slučajnosti

Jeste li znali da kada bi uzeli točan iznos brzine svjetlosti: 299792458 metara u sekundi i postavili taj broj kao latitudu na karti kao 29.9792458 °N, dobili bi točnu lokaciju Velike piramide u Gizi. Ili, kada bi pustili poruku koju je **Neil Armstrong** rekao pri slijetanju na Mjesec »Small step for man« unatrag, čuli biste »Man will spacewalk« odnosno »čovjek će šetati svemirom«. Jesu li ovo neke skrivene poruke ili puka slučajnost? Evo par primjera koji zvuče zanimljivo, ponekad strašno, pridonoseći buđenju mašte u nama...

Harvey Lee Oswald

Harvey Lee Oswald je poznat po tome što je glavni optuženi za ubistvo John F. Kennedyja, premda se ne bi složili svi sa time. On mi je zanimljiv po tomu što je prije atentata bio u komitetu za »Fair Play for Cuba« i u jednom intervjuu kada opet pustimo u unatrag jedan dio njegove rečenice: »...and the Fair Play for Cuba« čujemo »I wish to kill president« odnosno »želim ubiti predsjednika«. Je li to slučajnost ili podsvjesno priznanje skriveno u njegovim riječima?! Ipak slučajnost. Tko god kaže »and the Fair Play for Cuba« ne znači da želi ubiti predsednika, ne?

Pjesma Karsten Johansson

Ne znam jeste li ikad čuli za njega, znam da ja do prije ovoga nisam, ali za sve postoji prvi put. On je napisao pjesmu koju kad bi pustili unatrag (opet), zvuči isto kao kad je čitate redovno. Mislim koliko-toliko. Tako nešto se zove »fonetički palindrom«

– kada nešto zvuči slično kad se unazad kao da se čita uobičajeno. Ovo možete naći na YouTube-u pod nazivom: Phonetic Palindrome Poem.

Bruje žice, srce trne, grom te pogodi...

... to se ne dogodi tako često, ili se dogodi. **Walter Summerfold** je osoba koju je tri puta za života udario grom, i ostao je živ. S kakvim točno posljedicama, ne znam, no ono što je još luđe, jest da je četiri godine nakon što je umro, grom pogodio njegov grob. Iako je za neku osobu mala vjerojatnoća da će se tako nešto dogoditi, Summerfold je bio sportaš i mnogo je vremena provodio napolju. No, s druge strane, munja udari Zemlju 40 do 50 puta u sekundi, te uz nekoliko biliona ljudi »na metik i s tisuće godina zabilježene povijesti, nije zapravo začuđujuće da je postojala i prije osoba kao što je Summerfold, te da će je opet biti.

Lincoln

Godine 1864. **Robert Lincoln**, sin čuvenog američkog političara i predsjednika **Abraham Lincoln**, spašen je od teških ozljeda, pa čak i smrti, kada ga je stranac zgradio za kragnu u posljednji moment prije negoli je pao na tračnice voza. Ispostavilo se da je stranac bio **Edwin Booth**, jedan od najvećih shakespearejskih glumaca u to vrijeme, te ga je Robert prepoznao i bez da se on predstavio, te mu je poslao pismo zahvale. No, u manje od godinu dana, **John Wilkes Booth**, Edwinov brat,

je »povukao uslugu« kada je ubio Abraham Lincoln.

Poveznica Lincoln – Kennedy

Pišući ovaj tekst, skušio sam da se ljudi doista bave ovakvim povezivanjima. Odličan primjer toga je pronalaženje veza između spomenutog Lincolna i još jednog predsjednika SAD-a **Kennedyja**. Lista je poširoka, a evo nekih točaka iz te liste: Lincoln je izabran 1860. godine, a Kennedy 1960. godine; Obojica imaju prezime od 7 slova; Obojica su ubijena na petak i u prisustvu svojih žena; Kennedyjeva tajnica Lincoln je upozorila predsjednika da ne ide u Dallas (gdje je izvršen atentat) i Lincolnova tajnica Kennedy je upozorila predsjednika da ne ide u kazalište; Nasljednici obojice su se prezivala **Johnson**: **Andrew** i **Lyndon**, te zbroj slova obojice nasljednika daje broj 13. Andrew je rođen 1808., a Lyndon 1908.; Booth je izvršio atentat u kazalištu a skrio se u skladištu, dok je Oswald je izvršio atentat u skladištu a skrio se u kazalište; Booth i Oswald su obojica bili ubijeni i prije nego je počelo suđenje; Booth i Oswald su rođeni isto za 100 godina razlike, i zbroj slova imena i prezimena kod obojice daje zbroj od 15 (uzimajući u obzir njihova puna imena).

Ovakvih slučajnosti ima mnogo, sigurno ste za mnoge čuli do sada, ako niste i sami bili »pronalazači« nekih. A zaključak je sljedeći: matematika kaže, ako uzmemo dovoljno vremena, a psihologija dovoljno interesa za pronaći ih – slučajnosti i povezanosti čemo zasigurno naći. Valjda?

Ivan Čavrgov

MODA

NOVA GODINA, NOVI TRENDLOVI

Ušli smo u novu godinu, a kao i sva-ke nove godine imamo nove odlu-ke, nove početke ali i nove modne trendove... Evo nekoliko novih modnih trendova koji će biti prisutni tijekom cijele godine. Svakako je da će mnogi trendovi iz prošle godine biti prisutni i ove, a ovdje je nekoliko novih/starih trendova koje ćemo nositi tijekom ove godine.

Torba koja se kači oko struka kod nas je poznata kao »pederuša« bit će vrlo popu-larna ove godine među djevojkama. Izni-mno su prilagodljive i praktične, a intere-

santan spoj više stilova čini da ova torbica ostavi ozbiljan pečat kod svake odjevne kombinacije.

»Boyfriend jeans« će ove godine biti zamijenjene s »mom jeansom«, to su traperice širokog kroja, vrlo slične »boy-friend« modelu ali su dublje. Modeli širo-kih nogavica također će se nositi tijekom cijele godine, a za njih je karakterističan »boho« stil. I jedan i drugi model traperica se mogu nositi i uz salonke, tenisice, plitke čizme ili neku ležerniju obuću.

Novi/stari trend koji će opet biti popu-

lariziran jesu široki pojasevi koji su se prije par godina stavljali na haljine, košulje ili šire majice. Odlični su za kombiniranje, upotpunjavanje odjevnih kombinacija, skrivanje nedostataka i daju određenu notu profinjenosti svakom stilu uz koji se kombiniraju.

Možemo primijetiti da niti jedan nave-den trend nije zaista nov, sve je već vi-de-no i nošeno u bližoj ili daljnjoj prošlosti, jer je moda zaista jedan zatvoreni krug koji trpi samo male modifikacije.

Milijana Nimčević

INTERVJU: ANNE MARIE

Pronaći glazbu u sebi i sebe u glazbi

Subotička kantautorica **Anne Marie** (Anamarija Tumbas) je prije nekoliko mjeseci objavila svoj prvi EP »U mraku« za beogradsku etiketu Take It Or Leave It Records. Jedan kritičar je ovo izdanje okarakterizirao kao »savršeni soundtrack za sezonus jesen-zima«. Anamarija se glazbom bavi preko deset godina, isprva u cover, a potom kao članica autorskih projekata i bendova. U intervjuu za KUŽIŠ?! govori o svojem EP-u, suradnji s drugim bendovima te planovima.

KUŽIŠ?!: Predstavi nam ukratko svoj prvi EP?

EP »U mraku« je zapravo kompilacija pjesama koje sam uradila u posljednje 3 godine. Može se nazvati osobnim eksperimentom. Sve pjesme su žanrovski različite i snimljene s različitim ljudima.

Igor Andrejić (Peepolly) i ja smo par godina imali elektro projekt pod nazivom D Sub Faces i on je uvijek podržavao moj samostalni rad i ideje. Tako smo snimili »Da li znaš« i »Beži od mene«, pjesme u kojima je bio neizbjegavan njegov elektronički utjecaj. Tu su »Loše namere« koju sam uradila s bendom Wooden Ambulance čija sam također članica, a koji je isto tako na pjesmi ostavio neki svoj pečat. Skoro svaka pjesma je bila dio kompilacija »Femixeta« i »Balcan under the radar« pa tako i »Nao-paka pesma« u suradnji s

Igorom Devićem (HTON) i »Neko drugi« u suradnji sa **Sinišom Nimčevićem** (HPE). Zaista ima mnogo ljudi koji su bili zainteresirani da sudjeluju u svemu tome i to mi je negdje bio plan da vidim što može biti rezultat suradnje s potpuno različitim ljudima, različitog senzibiliteta i glazbenog ukusa. Recimo da je to taj neki period u kom sam testirala svoje granice, a u isto vrijeme i tražila onaj pravac u kom se najbolje osjećam.

KUŽIŠ?!: Gdje se može čuti tvoja glazba? Planiraš li žive nastupe, promociju albuma?

Svi projekti se mogu pronaći na Youtubeu, na Deezeru, Amazonu i Google Playu.

Naravno, planiram žive nastupe, sve pjesme se mogu izvesti

akustično, ali pokušavam okupiti još neke ljudi koji će učiniti sve to još zanimljivijim pa će to ujedno biti i promocija albuma.

KUŽIŠ?!: Pjevaš i sviraš u još nekoliko subotičkih bendova (**Zli jezici**, **Sputnik**, **Wooden Ambulance**). Što ti ta iskustva donose u smislu svojega projekta Anne Marie?

Trudim se da da budem okružena ljudima koji dijele iste interese, kao i onima koji me teraju da se zapitam ili preispitujem u sopstvenom traganju za sobom i svojim glazbenim izrazom. Volim sudjelovati u stvaranju onoga što osjećam da može biti dobro, iako sam u svom projektu tvrdoglava i teško me je odvratiti od puta koji sam sebi zacrtala, iako se radujem kada nekome to uspije pa se nađemo na pola puta i na kraju zajednički stvorimo nešto posebno, a tako je i s bendovima. Do nedavno sam bila član benda Zli jezici u kom sam svirala klavijature i to mi je bilo posebno zanimljivo jer je to bio prvi bend u kom sam svirala instrument. S druge strane, radom sa Wooden Ambulance sam naučila šta znači timski rad, poštovanje tuđe kreativnosti i vremena i prihvatanje kritike na pravi način.

KUŽIŠ?!: S obzirom na to da još uvijek živimo u »muškom svijetu« što bi poručila mladim curama koje se žele baviti glazbom?

»Muški svijet« nikada nisam promatrao kao neku vrstu prijetnje, bar što se glazbe tiče. Mislim da svatko treba raditi ono što osjeća. Treba slušati glazbu, a najvažnije od svega jeste pronaći glazbu u sebi i sebe u glazbi. Važan je onaj moment

kada razgraničite želite li da biti ljubitelj i poštovatelj glazbe ili se njome i baviti. A kada to postignete, onda se tomu treba predati maksimalno. Žena na glazbenoj sceni je sve više i zaista ne vidim ni jednu prepreku za uspjeh žene u glazbi osim manjka samopouzdanja i straha koji definitivno treba odbaciti. Podrška postoji.

KUŽIŠ?!: Kakvi su ti planovi?

Pitanje na koje rijetko mogu dati odgovor. Ako nešto radite iskreno i iz duše, rezultat je neizbjegavan. Vrijeme će pokazati.

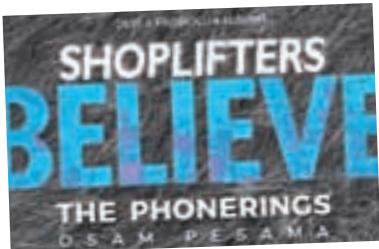
Antonija Sudarević

NAJAVA

Shoplifters i Phonerings u CK13

Novosadski Shoplifters i beogradski The Phonerings nastupaju sutra (sabota, 28. siječnja) u Omladinskom centru

CK13 u Novom Sadu, od 21 sati. Shoplifters već nekoliko godina privlače pažnju ljubitelja pop-punka i koledž roka. Iza sebe imaju nekoliko albuma i EP izdanja, a u CK13 će promovirati najsvježiji CD »Believe«, album od 14 pjesama, koji je izdala japanska kuća »Waterslide Records«. The Phonerings predstavit će pjesme sa svježeg izdanja »Osam pjesama«, prvog albuma ovog benda, koji je ove godine ispraćen s nekoliko singlova i videom za pjesmu »Metamofoza«. Sviraju gitarsku muziku odraslu na punku, indie roku i raznim podžanrovima koje karakteriziraju glasne gitare. Karte za koncert će se moći kupiti na ulazu, po cijeni od 250 dinara.

KILLO KILLO Banda u Gerili

Unovosadskom Gerila baru 4. veljače koncert će održati KILLO KILLO

Banda. Muzika koju frontmen Vojislav Malešev pravi s ostalim članovima grupe bazirana je na roots reggaeu, a sadrži i elemente pravaca od rok-steady i dance-halla do tipičnih karipskih stilova i skaa. Nerijetko se umiješa i zvuk balkanskog soula i veoma emotivnog, samotnjačkog bluesa. Poslije nekoliko mjeseci, KILLO KILLO Banda u Gerili promovira svoj posljednji album »Ipak borba«, koji je prošle godine izašao za etiketu Lampshade Media. Početak je u 22 sata.

Dropkick Murphys u Beogradu

Jedan od najvećih aktualnih punk bendova na svijetu, Dropkick Murphys konačno dolazi u Srbiju. U sklopu evropske turneje, majstori iz Boston-a posjetit će Beograd. Koncert će biti održan 8. veljače u Domu omladine Beograda. Dropkick Murphys nastali su 1996. godine svirajući punk rok s elemetima irskog folka. Na ovoj turneji pratit će ih legendarni hardcore sastav Slapshot. Početak je u 20 sati. Cijena ulaznice je trenutačno 2.000 dinara. Nakon rasprodaje ograničenog kontigenta, cijena ulaznice će iznositi 2.500 dinara, dok će se na dan koncerta ulaznice moći kupiti za 3.000 dinara. Dostupne su na svim prodajnim mjestima mreže Gigstix i Eventim, u Fenixu i na blagajni Doma Omladine.

Ajs Nigrutin u Subotici

Usubotičkom klubu The Code u subotu 11. veljače nastupaju beogradski

reperi Ajs Nigrutin i Smoke Mardeljano. Za odličan vibe cijelu noć se brinu Dj Timbe (Bad Copy) i Dj Noki Nole (ZG, Hrvatska). Karte se mogu kupiti u klubu The Code po cijeni od 350 dinara, dok će na dan koncerta biti 500 dinara. Broj karata je ograničen. Početak je u 21 sat.

Josipa Lisac u Beogradu

Muzička diva Josipa Lisac za Dan zaljubljenih 14. veljače vraća se u beogradski Sava centar, gdje će održati prvi u nizu koncerata u regiji kojima proslavlja

50 godina karijere. »Najljepši su sreti ako su iskreni, istiniti i prijateljski. Ja sam uvijek željela kroz muziku donijeti poruke ljubavi i prijateljstva«, poručuje Josipa. Ulaznice za koncert Josipe stoe 1.500, 1.800, 2.100, 2.400 i 2.800 dinara, a dostupne su preko mreže Eventim i na blagajni Sava centra.

preporuka

GLAZBA: Porto Morto

Nakon šest godina rada, zagrebački bend Porto Morto konačno je objavio istoimeni debitantski album. Snimili su ga i objavili u vlastitom izdanju. Sadrži 10 pjesama koje nadilaze žanrovske okvire i djeluju kao prošlišjena cjelina. Porto Morto je popraćen izrazito pozitivnim kritikama.

»Ovaj album velik je u svjetskim okvirima jer nudi nov i svjež pristup glazbi neopterećen standardnim zakonitostima popularne glazbe. Oni koriste elektroniku ravnopravno s brass sekcijom, bas linije pozivaju na ples, a gitara i klavirske dionice prate tekstove i liriku koja je svijet za sebe«, zapisao je, među ostalim, o ovom albumu kritičar portala Nacional.hr. Kreativnost benda vidljiva je i u video-spotovima koje snimaju u vlastitoj produkciji, a možete ih pogledati na njihovom Youtube kanalu. Sve u sve-mu, kada je u pitanju nova hrvatska scena, Porto Morto je bend od kojega bismo mogli puno očekivati.

K. U.

FILM: La La Land

»La La Land« je film američke produkcije snimljen prošle godine. U naša je kina stigao nedavno. U pitanju je muzikal s primjesama romantike, komedije i drame nastao pod redateljskom palicom Damiena Chazellea. Chazelle je, također, redatelj vrhunskog filmskog ostvarenja »Whiplash« iz 2014. godine. Glavne uloge dodijeljene su Ryanu Gosslingu, Emmi Stone, Johnu Legendu i Rosemarie DeWitt. Radnja prati jazz glazbenika (Gosslingu) koji se zaljubljuje u glumicu u usponu (Stone) nakog čega slijedi ljubavna romansa. Radnja filma smještena je u Los Anđelesu s naglaskom na atmosferu zlatne ere Hollywooda koja prsti romantikom i glamurom. Sam naziv filma referira se na Los Anđeles i na idiom kojim se označuje nešto što je izvan dodira realnosti. Film je ove godine osvojio čak 7 Zlatnih globusa. Unatoč činjenici da nisam ljubiteljica mjuzikla, ovaj film me je očarao. Svakako ga pogledajte. Ima nešto magično u njemu!

N. Balažević

KNIŽA: Miroslav S. Mađer – »Izabrana proza II.«

»Izabrana proza II.« druga je knjiga izabranih djela Miroslava S. Mađera (1929. – 2015.), nagrađivanih hrvatskog književnika rođenog u Hrtkovcima. Izbor proznih djela dan je prema kronološkom redoslijedu izlaženja njegovih proznih zbirki. Najprije su dani romani sljedećim redoslijedom: »Asser savus«, 1978.; »Gdje lopoči cvjetaju«, 1996.; »Lirske susjed«, 2003. i »Snovi«, 2006. Pored romana, u izbor su ušle i dvije zbirke kraćih priča – »Oči neba«, 2005. i »Domaće stvari« iz 2010. Prozne zbirke također su se našle u ovom izboru. U ovim zbirkama zastupljeni su kritički prikazi, memoarski zapisi, polemike, novinske kolumnе i dnevnička proza. Ove zbirke redom su: »Neput«, 1989.; »Pjesnikova lektira«, 2004.; »Studij pjesme«, 2007.; »Zavičajni zapisi o Vinkovcima i Vinkovčanima«, 2009. i »Privatni časopis« iz 2012. Riječ je o bogatom opusu u kome se preliču različiti žanrovi i dobija se uvid u cijelovito Mađerovo prozno djelo. Ljubitelji suvremene proze naći će ovdje vrlo zanimljivo i raznoliko štivo.

K. Dulić

